

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 001-13746
Den 24. november 2015

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har i brev af 28. oktober 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 106 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF).

Spørgsmål nr. 106 (alm. del)

Til brug for udvalgets behandling af Kommissionens forslag til standarder vedr. levende lys (jf. MOF alm. del - bilag 50) bedes ministeren redegøre for:

1. Gældende danske grænseværdier for relevante stoffer ift. indeluft og produkternes indhold,
2. Ministerens kommentar til artiklen om stearinlys på cancer.dk sammenholdt med det beslutningsgrundlag, som regeringen har vurderet hhv. udleveret til folketinget (jf. <https://www.cancer.dk/forebyg/rens-luften/luftforurening/indendoers-luftforurening/stearinlys2/>)
3. Forskellen på det beslutningsgrundlag regeringen har til rådighed vedr. vurderingen af standarder sammenlignet med de oplysninger, som folketinget har modtaget i MOF alm. del - bilag 50.

Svar

1. Ministeren forstår spørgsmålet således, at der spørges til grænseværdier fastsat ved lovgivning for stoffer i levende lys.

I Danmark har vi regler for blyindhold i fyrfadslys og andre lys i blybekendtgørelsen. Efter dette regelsæt må blyindholdet ikke overskride 100 ppm (mg/kg). Grænseværdien har været gældende siden 1. marts 2001. Der er ingen danske regler for nikkelinhold i levende lys.

Der findes i dag ikke EU-regler, som fastsætter grænseværdier for stoffer i levende lys, men der findes et overordnet regelsæt i produktsikkerhedsdirektivet (i Danmark implementeret ved produktsikkerhedsloven), som stiller krav om, at forbrugerprodukter skal være sikre. Dvs. at der ikke må opstå risiko eller kun opstå begrænset og acceptabel risiko for forbrugeren, når et produkt anvendes under almindelige eller forudsigelige omstændigheder. Et produkt anses for sikkert, når det overholder de krav, der er fastsat i lovgivningen. Hvis der

ikke er fastsat lovgivningsmæssige krav, er der en *formodning* for, at et produkt er sikkert, hvis det er i overensstemmelse med de krav, der er fastsat i en standard. Er der hverken lovgivningsmæssige krav eller en gældende standard, må produktets sikkerhed vurderes på baggrund af en konkret risikovurdering.

2. Alle mindre partikler, som frigives fra levende lys ved forbrænding, udgør en potentiel risiko for at skade forbrugers helbred. Sod er en bestemt type partikler, som f.eks. kan være metaller, organiske forbindelser (VOC) og polyaromatiske hydrocarboner (PAH'er). De nye sikkerhedskrav for levende lys kræver at sodindekset ikke må overstige 1,0 Si/h, og er dermed med til at begrænse mængden af partikler i indeklimaet.

Det fremgår af artiklen på cancer.dk, at lys kan indeholde tungmetaller, som nikkel, bly og zink. Tidligere anvendte man metaltråde i vægen, herunder zink. I dag består vægen typisk af bomuld. Sikkerhedskravene forholder sig til indhold af nikkel og bly, da disse stoffer kan forekomme som urenheder under produktionen af levende lys. Der er begrænset viden om selve afgivelsen af nikkel og bly fra levende lys.

Artiklen på cancer.dk henviser til en undersøgelse foretaget af Miljøstyrelsen i 2002, som kun undersøger et begrænset antal lys. Miljøstyrelsen er på nuværende tidspunkt i gang med at lave en større kortlægning, hvor netop frigivelsen af disse stoffer undersøges. Nikkel og bly er stoffer, som kan være kræftfremkaldende ved inhalation. De foreslåede nye sikkerhedskrav for disse stoffer, der er lavet på baggrund af risikobetragninger og under hensyn til, hvad der er teknisk muligt for industrien, er fastsat til 0,4 mg bly pr. kg og 0,5 mg nikkel pr. kg. Der foreslås dermed en lavere grænseværdi for blyindhold end, hvad der gælder i dag efter den danske blybekendtgørelse.

3. Med fastsættelsen af sikkerhedskrav for levende lys skabes grundlaget for den videre udvikling af standarder på området. Standarderne er ikke en blåstempling af produkternes sikkerhed, men det giver en formodning om, at de er sikre at anvende. Det er fortsat virksomhedernes ansvar, at dette er tilfældet. Det er frivilligt, om virksomhederne vil benytte standarderne. Med udvikling af standarder på området bliver det mere transparent for virksomhederne, hvad der skal til for at overholde reglerne i produktsikkerhedsloven. Der er således ikke tale om vedtagelse af lovgivning på området i modsætning til de sager Folketinget sædvanligvis bliver orienteret om. Notat til Folketinget er afstemt i overensstemmelse med dette.